

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТЕХНИКА И СТРОИТЕЛСТВО
„М. В. ЛОМОНОСОВ” гр. Добрич**

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**

при

**Професионална гимназия по техника и строителство
„М. В. Ломоносов” - град Добрич**

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този кодекс определя правилата за поведение на работниците, служителите учениците в Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов” – град Добрич и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл. 2. (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване на принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавната политика в сферата на образованието.

(3) Служителите в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов” – град Добрич.

(4) Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на училището не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(6) При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл. 3. (1) Дейността на всички ученици в училището се осъществява при спазване на принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, отговорност.

(2) Учениците се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 4. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 5. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 6. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 7. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 8. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 9. Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 10. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 11. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 12. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.

Чл. 13. Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 14. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 15. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 16. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

Чл. 17. Да опазваме личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползваме само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод изпълнение на моралните си и служебни ангажименти.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 18. (1) Първостепенна отговорност на персонала е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

(2) Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

(3) Уважаване на ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

(4) Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и за начина, по който се работи с детето.

Чл. 19. Не позволяваме и не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 20. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 21. Да осигуряваме конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 22. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 23. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 24. (1) Служителите поддържат помежду си отношения, базирани на взаимно уважение, сътрудничество и коректност, обоснована на професионализъм.

(2) Служителите оказват методическа и практическа помощ на новопостъпили учители (в рамките на методическите обединения).

(3) При възникването на проблеми, административни и/или образователни по отношение на отделен ученик и/или паралелка първо да бъде потърсено съдействието на съответния класен ръководител.

Чл. 25. Служителите независимо от длъжността, на която са назначени, поддържат помежду си максимално добро ниво на обмен на информация, свързана с учебно-възпитателния процес, както и с дейностите, имащи пряко отношение към обществения авторитет на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

Чл. 26. При личните контакти с останалите свои колеги независимо от тяхната длъжност служителите се задължават да спазват регламентираните

чрез конституцията норми за публично общуване, както и да се съобразяват със специфичната компетентност и професионалния статус на учителите.

Чл. 27. Чрез всички свои действия служителите се стремят да постигат една обща цел - утвърждаване на своя личен авторитет, на авторитета на своите колеги, както и престижа на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

Чл. 28. Служителите при изпълнението на своите служебни задължения, без да допускат нарушение на законово установените норми, да се стремят да не препятстват по никакъв начин изпълнението на служебните задължения на станалите свои колеги, както и да не разпространяват каквато и да е информация за тях и работата им.

Чл. 29. При организирането на всички дейности в Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”, които не са пряко свързани със законово регламентирани служебни задължения, служителите се задължават да спазват принципа на доброволното съгласие.

Чл. 30. При възникване дори на съмнения по повод наличието на възможност за корупция в Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов” служителите приемат като свое задължение да окажат противодействие съобразно длъжността и компетентностите си и незабавно да уведомят директора на училището.

Чл. 31. Служителите съобразно своята собствена преценка и етическите си принципи да използват своя личен авторитет като предпоставка за увеличаване на обществения престиж на своите колеги и на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

Чл. 32. При възникването на конфликт, който не може да бъде разрешен на основата на принципите на колегията, да бъде търсено съдействие на Комисията по етика към Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

Раздел V

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 33. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите следват поведение, което не уронва престижа на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

(2) Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

Чл. 34. Недопустимо е служителят да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.

Чл. 35. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 36. (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, не иска и не приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл. 37. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл. 38. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов” следва да подаде молба за прекратяване на трудовите правоотношения.

Чл. 39. Служителят, дори и след прекратяване на трудовите правоотношения, се задължава да не разпространява служебна информация за децата, учениците в училището, техните родители, както и за своите колеги.

Раздел VI

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 40. (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

(2) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл. 41. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

Чл. 42. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да

окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждени за това.

Чл. 43. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 44. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 45. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 46. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

Раздел VII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 47. За конфликт на интереси се счита всяка ситуация, в която служителят в Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов” има възможност да получи за себе си финансови или други изгоди при и по повод изпълнението на служебните си задължения, за които получава своето трудово възнаграждение, както и тогава, когато действа от името или в полза на трети лица (независимо дали това са учениците, техните родители или други заинтересовани лица както частни, така и юридически).

Чл. 48. Служителите приемат като свое задължение да не допускат конфликт на интереси както по отношение на самите себе си, така и по повод на своите колеги.

Чл. 49. Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

Чл. 50. Всеки служител се задължава да не използва манипулативно своите законови правомощия по отношение на учениците и на техните родители с цел облагодетелстване на самия себе си или на трети лица.

Чл. 51. Всеки служител приема като свое задължение да не използва служебна информация, до която има достъп, като средство за извличане на изгоди за себе си или за трети лица.

Чл.52. Всеки служител с действие или бездействие по никакъв начин не трябва да нанася финансови щети на училището, като облагодетелства самия себе си или трети лица.

Чл. 53. При възникнал конфликт на интереси трябва веднага да бъде уведомен директорът и/или Комисията по етика.

Раздел VIII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.54. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 55. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 56. Да съдействаме за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 57. Да работим за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 58. Да работим в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им, и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел IX

УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 60. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 61. Личната отговорност на ученика означава:

- (1) Да се учи колкото може по-добре;
- (2) По време на учебните часове мястото на ученика е в клас;
- (3) Да не решава конфликтите в училище с агресия;
- (4) Да спазва правилника за поведение в училище;
- (5) Да иска съвети от учители и родители, когато се налага;
- (6) Да уважава различните мнения;
- (7) Да оказва помощ на нуждаещите се;
- (8) Да изисква информация по всички интересувачи го въпроси;
- (9) Да зачита чуждата собственост и да пази личното си имущество.

Чл. 62. Право на ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.

Чл. 63. Право на ученика е да участва в ученически общности и групи по интереси.

Чл. 64. Отношение към учителите:

(1) Ученикът проявява уважение и признание към труда на учителя и не уронва достойнството му.

(2) Ученикът изпълнява коректно и добросъвестно заповеди и задължения, съответстващи на правилника за дейността на гимназията.

Чл. 65. Взаимоотношения между учениците

(1) Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

(2) Основните правила за приятелски отношения между учениците са:

(2.1) Да не употребяват нецензурни изрази;

(2.2) Да не сплетничат един за друг;

(2.3) Да не си подсказват.

Раздел X РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 66. Родителите помагат според възможностите си, за да се утвърди трайно авторитетът на училището.

Чл. 67. Основни задължения на родителя (настойника) са:

(1) Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;

(2) Да следи и насърчава неговите успехи;

(3) Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;

(4) Да съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;

(5) Да се съобразява с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл. 68. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 69. Задължение на родителя (настойника) е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с него.

Чл. 70. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 71. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 72. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 73. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

Раздел XI

ПРИНЦИПИ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЕ С ОБЩЕСТВОТО И НЕГОВИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

Чл. 74. Служителите се стремят чрез всички свои действия да допринесат за изграждането на такива взаимоотношения с всички обществени институции, които не само гарантират авторитета и престижа на училището, но и създават предпоставки учениците в гимназията да бъдат защитени от външни посегателства и прояви на агресивност.

Чл. 75. Служителят в рамките на служебните си компетентности съдейства за законосъобразното отношение на обществото към децата в училищна възраст в съответствие с техните права, като се стреми да предотврати конфликтни ситуации.

Чл. 76. Служителят съдейства при обществената популяризация на правата на детето и спомага за тяхното спазване.

Чл. 77. При необходимост служителят оказва съдействие на семейството на ученик от гимназията при социалната му адаптация, както и за получаване на помощ от съответните социални институции.

Чл. 78. Служителите подпомагат местната и държавната администрация, както и всички обществени институции, които прилагат на практика официалната политика в сферата на средното образование, като се стремят те да не влязат в противоречие с правата на детето.

Чл. 79. Когато служител оказва съдействие на официални обществени институции с цел защита правата на детето, предварително уведомява директора.

Чл. 80. Служителите своевременно уведомяват учениците и техните родители за настъпилите промени в нормативната уредба на средното образование освен в случаите, когато чрез законов или подзаконов нормативен акт е разпоредено нещо друго.

Чл. 81. Всеки служител при формални или неформални контакти с обществените структури, местната и държавната администрация се задължава да не нарушава установената в училището длъжностна и юридическа йерархия, както и да не изразява лични становища или да не поема ангажименти, които могат да бъдат възприети като официални за Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

Чл. 82. При своите контакти с обществените институции всеки служител винаги се съобразява с интересите на училището, като се стреми както към повишаване на неговия авторитет, така и към подобряване на финансовото му състояние, обогатяване на неговата материална база и възможностите му за осъществяването на образователната дейност.

Чл. 83. Всеки служител, доколкото това не противоречи на законово установените му служебни задължения, съдейства на Училищното настоятелство и на неговата деятелност, която е полезна за обществения престиж на училището.

Чл. 84. Всеки служител се счита задължен в своите обществени прояви, включително и като частно лице, да не подлага на съмнение престижа на професията и авторитета на училището.

Раздел XII УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 85. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов” се създава Училищна комисия по етика.

(2) Съставът и членовете на Комисията по етика се определят и избират на ПС за срок от три години.

(3) Комисията се състои от трима членове, които се избират в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от ПС.

Чл. 86. (1) Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на Етичния кодекс, и дава задължителни тълкувания на този кодекс.

(2) Комисията по етика разработва Правилник за дейността си, който се утвърждава на ПС.

(3) Правилникът на дейността на комисията задължително урежда:

1. Реда за събиране на информация и/или приемане на жалби;
2. Сроковете за разглеждане и отговор на жалбите;
3. Реда за налагане на санкции на виновно проявените лица;
4. Работното време.

Чл. 87. Всеки заинтересован член на училищния персонал, ученик или родител може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл. 88. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този Кодекс комисията прави предложение за налагане на санкция и/или административни мерки по Кодекса на труда.

(3) Непроизнасянето в срок се счита за мълчалив отказ от налагане на санкция.

Чл. 89. Видове санкции и административни мерки, предлагани от Комисията по етика:

1. Морални;
2. По Кодекса на труда.

Чл. 90. Комисията по етика е задължена веднъж годишно да отчита своята дейност пред ПС на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

Чл. 91. Отказът или незачитането на училищния Етичен кодекс е основание за освобождаване от заеманата длъжност.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилата на поведение, съдържащи се в Етичния кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на служителите в училището учениците и родителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите учениците и родителите и защита от неоснователни обвинения.

§ 2. Чрез спазване на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки учител,работещ в училището,ученици и родители, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен образ на Професионална гимназия по техника и строителство „М. В. Ломоносов”.

§ 3. Контролът за спазване на нормите на Етичния кодекс се осъществява от Комисията по етика.

§ 4. При възникването на противоречия относно тълкуването на разпоредбите на настоящия кодекс се прилагат разпоредбите на Кодекса на труда и Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 5. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

X

ЮЛИАНА ДИКОВА
ДИРЕКТОР НА ПГ ПО ТС "М. В. ЛОМОНОСОВ"